

YEŞİL MUTABAKAT UYUM SÜRECİNDE KARŞILIKLAR, ŞARTA BAĞLI YÜKÜMLÜLÜKLER VE VARLIKLARDA DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ (TMS 37 & TMS 36)

Prof. Dr. Mustafa Gürol DURAK
Dokuz Eylül Üniversitesi
İşletme Fakültesi

Avrupa Yeşil Mutabakatı (European Green Deal)

- Avrupa Birliği'nin 2050 yılına kadar iklim nötr bir ekonomiye ulaşma hedefiyle 2019 yılında ilan ettiği ve birbirine bağlı stratejiler, yasal düzenlemeler ve finansman araçlarından oluşan kapsamlı bir dönüşüm paketidir.

Tarihçe

Yeşil Mutabakat, uluslararası iklim müzakerelerinin birikimli bir ürünüdür:

- **1997 — Kyoto Protokolü**

- Sanayileşmiş ülkeler için ilk bağlayıcı sera gazı azaltım taahhütleri
- 2008-2012 döneminde 1990 seviyesine kıyasla ortalama %5 emisyon azaltımı

- **2015 — Paris Anlaşması (COP21)**

- Küresel ortalama sıcaklık artışının sanayi öncesi döneme kıyasla 2°C'nin (mümkünse 1,5°C'nin) altında tutulması
- Yüzyılın ikinci yarısında küresel net-sıfır emisyona ulaşılması
- *"Sarmal iddia artırma" mekanizması*

Tarihçe

- **11 Aralık 2019**

- COM (2019) 640 sayılı tebliğ ile Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın resmen açıklanması

- **11 Mart 2020**

- Döngüsel Ekonomi Eylem Planı

- **14 Temmuz 2021**

- “Fit for 55 (55’e Uyum)” mevzuat değişikliği paketi

Tarihçe

- **1 Şubat 2023**

- Yeşil Mutabakat Sanayi Planı

- **1 Ekim 2023**

- Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması (SKDM/CBAM)
 - ❖ Demir-çelik, alüminyum, gübre, elektrik, hidrojen ve çimento sektörleri

- **2026 ve Sonrası**

- SKDM kapsamında mali yükümlülükler

Temel Hedefler

- Sera gazı emisyonlarını kademeli olarak azaltarak 2050'de sıfır emisyon seviyesine ulaşmak
- Temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını artırmak
- Döngüsel ekonomi modelini yaygınlaştırarak atık oluşumunu en aza indirmek
- Tarımda sürdürülebilir üretim yöntemlerini desteklemek
- Biyoçeşitliliği korumak ve doğal kaynakların verimli kullanımını sağlamak
- Yeşil ve dijital dönüşümü destekleyen finansman araçlarını güçlendirmek
- Adil geçiş ilkesiyle sosyal ve ekonomik eşitsizlikleri azaltmak

Yeşil Mutabakat'ın Ana Bileşenleri

- "Fit for 55" (55e Uyum) Paketi
 - ETS sisteminin revizyonu, karbon kaçağının önlenmesi vb. ile 2030 hedefi 1990'a göre %55 azaltım
- Döngüsel Ekonomi Eylem Planı (Mart 2020)
 - Kaynakların ekonomide daha uzun süre döngüde tutulması
- Çiftlikten Sofraya Stratejisi (Farm to Fork)
 - Tarımsal üretimde kimyasal pestisit ve gübre kullanımının azaltılması, sürdürülebilir gıda sistemlerine geçiş
- 2030 Biyoçeşitlilik Stratejisi
 - AB kara ve deniz alanlarının en az %30'unun korunması, bozulmuş ekosistemlerin restorasyonu

Yeşil Mutabakat'ın Diğer Ana Bileşenleri

- Sürdürülebilir ve Akıllı Ulaştırma Stratejisi
 - 2050'ye kadar ulaştırma kaynaklı emisyonların %90 azaltılması
- Bina Yenileme Dalgası
 - AB bina stokunun enerji verimliliği bakımından yenilenme oranının 2030'a kadar iki katına çıkarılması
- Adil Geçiş Mekanizması
 - Kömüre ve emisyon yoğun sanayiye bağımlı bölge ve işçiler için destek fonları

Finansman Mekanizmaları

- Toplam **1 trilyon euroluk** bir yatırım seferberliği hedefi
- NextGenerationEU / Toparlanma ve Dayanıklılık Fonu
- Adil Geçiş Fonu ve InvestEU

Türkiye’de Yeşil Mutabakat

- **16 Temmuz 2021**

- "Yeşil Mutabakat Eylem Planı"

1. Sınırdaki karbon düzenlemeleri	—	karbon içeriklerine göre yükümlülük
2. Yeşil ve dögüsel ekonomi	—	geri dönüştürülen ve yeniden kullanılan ürünler
3. Yeşil finansman	—	çevre dostu yatırımlara finansal destek
4. Temiz enerji	—	yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı
5. Sürdürülebilir tarım	—	tarımsal üretimde çevre dostu uygulamalar
6. Sürdürülebilir ulaşım	—	lojistik ve taşımacılık faaliyetlerinde çevreci sistemler
7. İklim değışikliğiyle mücadele	—	sera gazı emisyonlarının azaltılması
8. Diplomasi	—	yeşil dönüşüm odaklı iş birlikleri ve dış politikalar
9. Bilgilendirme-bilinçlendirme	—	yeşil dönüşüm ve iklim bilincinin artırılması

Avrupa Yeşil Mutabakatı

- Özetle Avrupa Yeşil Mutabakatı, Paris İklim Anlaşması'nın getirdiği yükümlülüklerin, somut ve yaptırımını olan bir gümrük/ekonomi politikasına dönüştürülmüş halidir.
- Enerji, sanayi, tarım, ulaştırma ve finans dahil hemen her sektörü kapsayan düzenlemeler getirmekte; özellikle Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM), AB Emisyon Ticaret Sistemi (EU ETS) ve genişletilmiş üretici sorumluluğu rejimleri aracılığıyla işletmelerin bilançosuna doğrudan yansıyan **mali yükümlülükler** doğurmaktadır.

Raporlama Açısından Yeşil Mutabakat

- *Yeşil Mutabakat kapsamında ortaya çıkan çevresel/iklimsel yükümlülükler ne zaman, hangi tutarla ve hangi koşullarda finansal tablolara yansıtılır?*

TMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar

Yeşil Mutabakat, şirketlere karbon emisyonlarını azaltma, atık yönetimi ve çevresel dönüşüm gibi ağır sorumluluklar yüklerken; TMS 37 ise bu sorumlulukların finansal tablolarda ne zaman ve nasıl bir "borç/karşılık" olarak kaydedilmesi gerektiğini belirler.

TMS 37 - Temel Tanımlar

- **Karşılık**

Zamanlaması veya tutarı belirsiz olan **mevcut yükümlülük**

- **Koşullu Borç**

- (a) Geçmiş olaylardan kaynaklanan ancak işletmenin tam kontrolünde olmayan belirsiz gelecekteki olayların gerçekleşip gerçekleşmeyeceğinin teyidiyle varlığı kesinleşecek olası yükümlülük, **veya**
- (b) kaynak çıkışı olası olmadığı ya da güvenilir tahmin edilemediği için finansal tablolara yansıtılmayan mevcut yükümlülük

- **Koşullu Varlık**

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve varlığı, işletmenin tam kontrolünde olmayan belirsiz olayların gerçekleşmesiyle teyit edilecek olası varlık

TMS 37 Kapsamında Sunum

Kaynak çıkışı olasılığı	Tutar güvenilir tahmin edilebiliyor mu?	Muhasebeleştirme
Muhtemel (> %50)	Evet	Karşılık – Bilanço
Muhtemel (> %50)	Hayır (istisnai)	Koşullu Borç – Dipnot
Mümkün ama muhtemel değil (≤ %50)	—	Koşullu Borç – Dipnot
Uzak (remote)	—	İşlem/açıklama Gerekmez

İşletmeler Açısından Mali Etki Doğuran Unsurlar

AB ETS (Emisyon Ticaret Sistemi)

- Belirli sektörlerdeki tesisler için emisyon tavanı ve alınıp satılabilir emisyon izni rejimi

Emisyon açığı → Karşılık

Emisyon fazlası → Varlık (TMS 38 / TMS 20)

Örnek

- (B) Akaryakıt A.Ş., bina ısıtması ve karayolu taşımacılığını kapsayan ETS2'nin ticari uygulamasının başladığı 2028 yılı içinde AB piyasasına 80 milyon litre motorin sürmüştür. 31.12.2028 itibarıyla satılan yakıtın gömülü emisyonu karşılığında teslim edilmesi gereken net emisyon izni açığı 8.000 birimdir. Dönem sonu piyasa fiyatı birim başına 65 EUR, kur 1 EUR = 42 TL'dir.

1. Geçmiş olay

Yakıtın 2028 içinde fiilen piyasaya sürülmesi (satış anında emisyon yükümlülüğü doğar

2. Mevcut yükümlülük

ETS2 Direktifi'nden doğan yasal teslim yükümlülüğü

3. Kaynak çıkışı

Muhtemel/kesin.

4. Güvenilir tahmin

Piyasa fiyatı ve satış hacmi verisi mevcut.

Örnek

Emisyon izin açığı 8.000 birimdir. Birim fiyat 65 EUR, kur 1 EUR = 42 TL'dir

$$8.000 \times 65 \times 42 = 21.840.000 \text{ TL}$$

-----	/	-----
621 Satılan Ticari Mallar Maliyeti / 654 Karşılık Giderleri		21.840.000 TL
379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları (Emisyon İzin Karşılığı)		21.840.000 TL

İşletmeler Açısından Mali Etki Doğuran Unsurlar

SKDM (Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması)

- AB'ye çelik, çimento, alüminyum, gübre, elektrik, hidrojen ithalatında gömülü karbon için sertifika satın alma zorunluluğu

Örnek

- (Y) Çelik A.Ş., 2026 yılı boyunca AB'ye çelik ihraç etmiştir. SKDM tanımlayıcı dönemi gereği 2026 yılı ithalatına ilişkin gömülü emisyonlar için 30 Eylül 2027'ye kadar sertifika teslim yükümlülüğü bulunmaktadır. Net sertifika açığı 6.000 birimdir. Bilanço tarihi itibarıyla piyasa fiyatı 85 EUR, kur 1 EUR = 39 TL'dir.

1. Geçmiş olay:	Çelik üretimi ile emisyon yükümlülüğü doğar.
2. Mevcut yükümlülük	SKDM'den doğan yasal teslim yükümlülüğü
3. Kaynak çıkışı	Muhtemel/kesin.
4. Güvenilir tahmin	Sertifika piyasa fiyatı ve sertifika açığı verisi mevcut.

Örnek

- Net sertifika açığı 6.000 birimdir. Bilanço tarihi itibarıyla piyasa fiyatı 85 EUR, kur 1 EUR 39 TL'dir.

$$6.000 \times 85 \times 39 = 19.890.000\text{TL}$$

-----	/	-----
622 Sat. Hiz. Mal. / 654 Karşılık Giderleri (SKDM Sertifika Gideri)		19.890.000 TL
379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları (SKDM Sert. Yük. Karşılığı)		19.890.000 TL

İşletmeler Açısından Mali Etki Doğuran Unsurlar

Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu/ Döngüsel Ekonomi Eylem Planı

- Ambalaj, elektronik atık, tekstil gibi ürünlerde geri toplama ve geri dönüşüm yükümlülüğü

Ürün satışıyla eşzamanlı **karşılık** ayrılması

Örnek

- (X) Tekstil ve Ambalaj A.Ş. için 2027 yılı içinde piyasaya ürün sürme oranlarına göre yasal mevzuat gereği zorunlu geri dönüşüm ve toplama yükümlülüğü doğmuştur. Yetkili geri dönüşüm kuruluşlarına ödenecek veya doğrudan toplama faaliyetleri için harcanacak yükümlülük tutarı 5.000.000 TL olarak tahmin edilmektedir.

-----	/	-----
760 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri		5.000.000TL
379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları		5.000.000 TL
-----		-----

İşletmeler Açısından Mali Etki Doğuran Unsurlar

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD) ve Taksonomi

- Çevresel etki ve iddiaların (net-zero, karbon nötr vb.) doğrulanabilir biçimde raporlanması zorunluluğu

Yanlış/yanıltıcı beyanlardan doğan dava riski → Koşullu Borç

Örnek

- (K) Tekstil A.Ş., zorunlu durum tespiti sürecinde bir alt yüklenicisinin arıtma standartlarına uymadığını saptamıştır. Ulusal sürdürülebilirlik vizyonu doğrultusunda kamuoyuna açıklanan taahhütler çerçevesinde şirket yönetimi ıslah maliyetini kendi üstleneceğini resmi olarak alt yükleniciye bildirmiştir. Tahmini maliyet 3.200.000 TL'dir. Zımnı yükümlülük şartları oluşmuştur.

1. Geçmiş olay:	Şirket yönetimi ıslah maliyetini kendi üstleneceğini resmi olarak alt yükleniciye bildirmiştir.
2. Mevcut yükümlülük	Zımnı kabulden doğan ıslah yükümlülüğü oluşmuştur
3. Kaynak çıkışı	Muhtemel/kesin.
4. Güvenilir tahmin	Islah maliyeti tahmin edilebilmektedir.

Örnek

----- 01/01/2026 -----	
659 Diğer Olağan Gider ve Zararlar (Tedarik Zinciri Uyum Gideri)	3.200.000 TL
379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları (Tedarik Zinciri İyileştirme Karşılığı)	3.200.000 TL

İşletmeler Açısından Mali Etki Doğuran Unsurlar

"Yeşil Aklama" (Greenwashing) ve Hukuki Uyuşmazlıklar (Koşullu Borç)

- Ürün ambalajlarında somut bir veri sunmadan "doğa dostu", "eko-dostu" veya "karbon nötr" gibi genel geçer kelimeler kullanmak
- Bağımsız ve resmi bir otorite tarafından onaylanmamış, tamamen şirketlerin kendi tasarladığı sahte yeşil logoları ve etiketleri ürün üzerine basmak
- Yasaklanmış veya tüm ürünlerde standart olan bir özelliği, büyük bir çevresel başarı gibi etiketlemek
- Ürünün veya üretimin küçük bir kısmında geri dönüştürülmüş malzeme kullanıp, ürünün tamamı çevreciymiş gibi bir algı yaratmak

Örnek

- (Z) Tekstil A.Ş.'nin ürünlerinde kullandığı "karbon nötr" etiketinin COP standartlarına ve bilimsel metodolojiye dayanmadığı iddiasıyla tüketici dernekleri tarafından yasal süreç başlatılmıştır. Hukuk müşavirliği davanın kaybetme olasılığını %40 (mümkün ancak muhtemel değil) olarak değerlendirmiştir.

Kaynak çıkışı muhtemel (>%50) olmadığından bilanço içi karşılık ayrılmaz.

Dipnotlarda **koşullu borç** olarak açıklanır

İşletmeler Açısından Mali Etki Doğuran Unsurlar

Sanayi Emisyonları Direktifi ve saha rehabilitasyonu yükümlülükleri

- Faaliyet sonu itibarıyla kirletilen alanların eski haline getirilmesi zorunluluğu

Tesisin kuruluşuyla birlikte **karşılık** ayrılması (ve ilgili duran varlık maliyetine ekleme)

Örnek

- (X) Enerji A.Ş., COP31 iklim hedefleri ve ulusal mevzuat uyumu kapsamında 01.01.2026 tarihinde faaliyete geçirdiği yeni nesil üretim tesisinde, 5 yıl sonra faaliyet sonu saha ıslahı (rehabilitasyon) yapmakla yasal olarak yükümlüdür. 5 yıl sonraki nominal tahmini harcama 7.346.500 TL'dir. Şirketin vergi öncesi iskonto oranı %8'dir.

1. *Geçmiş olay*

Kirletme potansiyeli tesisin inşasıyla doğmuştur.

2. *Mevcut yükümlülük*

İklim hedefleri ve ulusal mevzuat uyumu kapsamında faaliyet sonu saha ıslahı yasal yükümlülüğü

3. *Kaynak çıkışı*

Muhtemel/kesin.

4. *Güvenilir tahmin*

Tahmini harcama belirlenebiliyor.

$$PV = \frac{7.346.500}{(1,08)^5} \approx 5.000.000 \text{ TL}$$

	01/01/2026	
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar / 252 Binalar	5.000.000 TL	
379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları (Çevresel Rehabilitasyon Karşılığı)	5.000.000 TL	

31.12.2026 - İskonto Çözülmesi (1. Yıl Sonu):

$$5.000.000 \times 8\% = 400.000 \text{ TL}$$

	31/12/2026	
780 Finansman Giderleri (İskonto Çözülme Gideri)	400.000 TL	
379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	400.000 TL	

İşletmeler Açısından Mali Etki Doğuran Unsurlar

Ekonomik Açıdan Dezavantajlı Sözleşmeler

- Bir sözleşmeden kaynaklanan kaçınılmaz maliyetlerin, o sözleşmeden elde edilecek ekonomik faydayı aşması durumu

Gelecekteki kaçınılmaz zararlar için **karşılık** ayrılması

Örnek

(K) Çimento ve Beton Sanayi A.Ş. yüksek karbon emisyonuna sahip kömür tedariki için geçmişte 5 yıllık sabit fiyatlı uzun vadeli bir hammadde/enerji tedarik sözleşmesi imzalamıştır.

2027 yılı itibarıyla devreye giren katı karbon vergileri ve emisyon ticaret sistemleri (ETS2) nedeniyle, söz konusu yüksek karbonlu kömürün kullanımına devasa ek vergi ve maliyetler yüklenmiştir.

Kalan sözleşme süresince kömür tedarikçisine sabit sözleşme bedeli olarak 40.000.000 TL ödenecekken bu kömür kullanılarak üretilecek nihai ürünlerin piyasada satılmasıyla elde edilecek hasılat 32.000.000 TL olarak belirlenmiştir.

-----	/	-----
770 Genel Yönetim Giderleri		8.000.000TL
379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları (Dezavantajlı Sözleşme Karşılığı)		8.000.000 TL
-----		-----

Önceden Ayrılmış Karşılığın İptali

- (S) Sanayi A.Ş., CSRD kapsamına gireceğini öngörerek, 2025 yılında bir bağımsız doğrulama kuruluşuyla bağlayıcı bir hizmet sözleşmesi imzalamıştır. Sözleşmeye göre hizmet alınmasa bile 1.500.000TL cezai şart öngörülmektedir. Bu nedenle 2025 yıl sonunda dış doğrulama maliyetleri için 1.500.000TL karşılık ayırmıştır. Şubat 2026'da yürürlüğe giren Omnibus Direktifi ile şirket CSRD kapsamının dışında kalmış, sözleşme cezai şart talep edilmeden feshedilmiştir.

----- / -----	
379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	1.500.000TL
649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar (Karşılık İptali)	1.500.000 TL

Yeşil Mutabakat ve Değer Düşüklükleri

- Avrupa Yeşil Mutabakatı düzenlemeleri, özellikle karbon yoğun sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerin üretim araçları, tesisleri ve duran varlıkları üzerinde doğrudan yasal ve ekonomik baskı oluşturmaktadır. Bu nedenle, düzenleme ile uyum derecesi de değer düşüklüğü testlerini tetikleyen önemli dış göstergelerden biri haline gelmiştir.
- Örneğin, Yeşil Mutabakat Eylem Planı ve SKDM gibi yasal yaptırımlar, şirketlerin finansal tablolarında yer alan yüksek karbon salınımlı eski teknoloji varlıklarının "geri kazanılabilir tutarlarını" doğrudan aşağı çekmektedir.

1. Değer Düşüklüğü Göstergesi Olarak Yasal ve Teknolojik Değişimler

- Yeşil Mutabakat kapsamındaki emisyon sınırlandırmaları, karbon vergileri ve fosil yakıt kısıtlamaları bir değer düşüklüğü işaretidir.
- Yüksek emisyon üreten bir fabrika hattı veya makine, teknik veya yasal olarak "atıl varlık" konumuna düşebilir.

Örnek

- Otomotiv yan sanayisinde faaliyet gösteren bir üretim işletmesi, 2023 yılında yüksek verimli ancak fosil yakıt (doğalgaz/akaryakıt) bazlı çalışan dev bir kurutma fırını ve boyama hattı yatırımı yapmıştır. Bu varlığın defter değeri **10 milyon TL** olarak görünmektedir.
- 2026 yılında yürürlüğe giren yeni Yeşil Mutabakat düzenlemeleri ve Ulusal İklim Kanunu çerçevesinde endüstriyel tesisler için çok sert karbon salınım kotaları belirlenmiş; bu kotaları aşan işletmelere ton başına çok ağır karbon vergileri ve üretim kısıtlamaları getirilmiştir. Teknolojik standartlar tamamen elektrikli, sıfır emisyonlu sistemlere zorunlu geçiş öngörmüştür.

Seçenek A: Yüksek karbon vergilerini ödemeye devam etmek

Seçenek B: Hattı tamamen söküp sıfır emisyonlu yeni bir teknolojiyle değiştirmek.

Örnek

- İlk seçenek için varlıktan gelecekte elde edilecek nakit akışlarının bugünkü değeri 2.000.000TL olarak hesaplanmıştır.
- İkinci seçeneğin tercih edilmesi durumunda varlığın satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerinin 1.985.000TL olduğu belirlenmiştir.

Geri Kazanılabılır Değer:
2.000.000TL

Değer Düşüklüğü:
8.000.000TL

----- / -----	
654 Karşılık Giderleri (Değer Düşüklüğü Zararı)	8.000.000TL
257 Birikmiş Amortismanlar / 25X MDV Değer Düş. Karş.	8.000.000 TL

2. Gelecekteki Nakit Akışlarının Azalması (Kullanım Değeri Etkisi)

- Yeşil Mutabakat'ın getirdiği ek maliyetler:
- **Karbon Vergisi ve Ek Maliyetler:** SKDM kapsamında ödenecek karbon vergileri, doğrudan nakit çıkışlarını artırarak varlığın net nakit üretimini azaltır.
- **Müşteri Talebinin Azalması:** Tedarik zincirlerini karbondan arındırmak isteyen küresel alıcıların çevre dostu olmayan ürünlere talebi azaltması, gelecekteki nakit girişlerini (satış hasılatını) düşürür.

Örnek

- Alfa Çimento A.Ş., AB'ye ihracat yapan çimento tesisini tek bir NÜB olarak izlemektedir. SKDM kesin dönem maliyetlerinin ihracat marjını düşüreceği, dolayısıyla bir dış kaynaklı gösterge olduğu değerlendirilmiştir.

Kalem	Tutar
Şerefiye	30
Maddi duran varlıklar (net)	220
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	30
NÜB defter değeri	280
Kalan faydalı ömür	5 yıl
İskonto oranı (vergi öncesi, nominal TL)	%20
SMDGUD (bağımsız değerlendirme)	215

Örnek

Nakit akışları (karbon maliyeti dahil)

Yıl	1	2	3	4	5
Nakit akışı	80	78	75	72	70
İskonto faktörü (%20)	0,8333	0,6944	0,5787	0,4823	0,4019
Bugünkü değer	66,67	54,17	43,40	34,72	28,13

Kullanım değeri = 227,09

Geri kazanılabilir tutar = maks(227,09; 215) = 227,09

Değer düşüklüğü zararı = 280 – 227,09 = 52,91TL

Örnek

- Zararın dağıtımı

Varlık	Defter değeri	Dağıtım	Düzeltilmiş değer
Şerefiye	30,00	(30,00)	0
Maddi duran varlıklar	220,00	(20,16)	199,84
Maddi olmayan duran varlıklar	30,00	(2,75)	27,25
Toplam	280,00	(52,91)	227,09

Örnek

----- / -----	
654 Karşılık Giderleri (Değer Düşüklüğü Zararı)	52,91TL
261. Şerefiye	30,00TL
257. Birikmiş Amortismanlar / 25X MDV Değer Düş. Karş.	20,16TL
268. Birikmiş Amortismanlar / 26X MDV Değer Düş. Karş.	2,75TL

3. İskonto Oranlarının Yükselmesi

- Sürdürülebilirlik kriterlerine ve Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS) uyum hedeflerine uymayan, yüksek iklim riski taşıyan şirketlerin **borçlanma ve sermaye maliyetleri artar.**

Örnek

- Ana fırın tesisinin defter değeri **20 milyon TL** olan bir çimento fabrikası TSRS kriterlerine uymamakta ve karbon vergileriyle boğuşmaktadır. Şirket "kahverengi / yüksek riskli" sınıfında olduğu için ağırlıklı ortalama sermaye maliyeti %20'ye yükselmiştir.
- Artan iskonto oranı ile gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değeri **12 milyon TL** olarak belirlenmiştir.

-----	/	-----
654 Karşılık Giderleri (Değer Düşüklüğü Zararı)		8.000.000TL
257 Birikmiş Amortismanlar / 25X MDV Değer Düş. Karş.		8.000.000 TL
-----		-----

4. Varlıkların Yararlı Ömürlerinin Kısılması

- Yeşil Mutabakat hedefleri doğrultusunda, fosil yakıtla çalışan veya yüksek enerji tüketen makinelerin planlanandan çok daha erken devre dışı bırakılması veya yenilenmesi gerekebilir. Bu durum varlıkların **yararlı ömürlerinin yeniden değerlendirilmesini** gerektirir

Örnek

- Bir endüstriyel üretim işletmesinin, normal şartlarda **10 yıl** faydalı ömürle planlanmış ve maliyeti **12 milyon TL** olan bir üretim hattı bulunmaktadır. Hat 2 yıl önce (2024 yılında) çalıştırılmaya başlanmıştır.
- 1 Ocak 2026 itibariyle yürürlüğe giren Yeşil Mutabakat regülasyonları ve endüstriyel emisyon kısıtlamaları nedeniyle yönetim, bu fosil yakıt ağırlıklı hattın teknolojik olarak ömrünü tamamladığını fark eder. Normalde 8 yıl daha çalışması planlanan bu hattın, 2026 yılı sonunda (yani sadece 1 yıl sonra) tamamen sökülüp elektrikli/çevreci sistemle değiştirilmesi zorunlu hale gelmiştir.
- Yeşil Mutabakat hedefleri doğrultusunda faydalı ömrü kısaltılan ve bu sebeple nakit akışları daralan üretim hattı için geri kazanılabilir tutarın **2 milyon TL** olduğu belirlenmiştir.

Örnek

- Birikmiş Amortisman: 2,4 milyon TL
- Defter Değeri (2026 yılı başı): $12.000.000 - 2.400.000 = 9.600.000$ TL
- Geri kazanılabilir tutar: 2.000.000TL

01/01/2026		
654 Karşılık Giderleri (Değer Düşüklüğü Zararı)	7.600.000TL	
257 Birikmiş Amortismanlar / 25X MDV Değer Düş. Karş.		7.600.000 TL

31/12/ 2026		
730 Genel Üretim Giderleri (Amortisman)	2.000.000TL	
257 Birikmiş Amortismanlar		2.000.000 TL

*Dinlediğiniz için
Teşekkürler ...*

